N°. 4372.

DE TIJD.

1861

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 24 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 23 September.

Gelijk wij in ons vorig nummer reeds met een paar woorden hebben medegedeeld, heeft de minister van Buitenlandsche Zaken, in de zitting der Eerste Kamer van Vrijdag, een verklaring gegeven over de erkenning van Viktor Emmanuel als Koning van Italië door de Nederlandsche Regering. Die aanleiding daartoe werd hem verschaft door een *quasi*-amendement op § 3 van het adres van antwoord op de Troonrede, dat de heer Fransen van de Putte had ingediend. Zie hier wat de minister antwoordde op hetgeen de heer van de Putte tot ondersteuning van zijn voorstel in het midden bragt.

»Ofschoon het in den regel niet de taak der Regering is tusschenbeide te komen in de debatten tusschen de leden der kommissie van redaktie van het adres en de leden der Kamer, die daarover inlichtingen vragen, zoo geloof ik dat eenige woorden nut kunnen hebben en het goed is eenige opheldering te geven, opdat de Kamer met kennis van zaken haar votum over het amendement kunne uitbrengen. — Vooraf een enkel woord over het verwijt, dat in de troonrede geene melding van deze aangelegenheid wordt gemaakt, waaruit twijfel ontstaan is, of er wel erkend is. Op den voorgrond staat, dat de *erkenning boven allen twijfel* is. Er *is* erkend, maar *wat* is erkend? In het laatst van April is van het Hof van Turijn eene notificatie ontvangen, dat, tengevolge van een votum van het parlement te Turijn, Viktor Emanuel den titel had aangenomen van Koning van Italië. Deze mededeeling heeft aanleiding gegeven tot zorgvuldige overwegingen en uitgebreide korrespondentiën, en heeft er later toe geleid, dat aan de Regering te Turijn is kennis gegeven dat Z. M. de Koning genegen is aan Viktor Emmanuel den titel van Koning van Italië toe te kennen. Dus is in het amendement in zoo verre eene onjuistheid, waar het spreekt van *het koningrijk Italië.* De erkenning bestaat daarin, dat de Regering genegen was aan Viktor Emmanuel den titel van Koning van Italië toe te kennen. Die spreker (de heer van de Putte) heeft zich ook beklaagd, dat er aan dat feit geene officiële publiciteit is gegeven. Maar men weet toch, dat er een berigt in de *Staats-Courant* is geweest, waarin gezegd wordt dat, ten gevolge der erkenning van den Koning van Italië, er dit en dat zal plaats hebben, gelijk in de mededeeling verder vermeld staat. Ik geloof niet dat vroeger een anderen vorm voor de publiciteit in dergelijke aangelegenheden gebezigd is. In December 1852, toen de Regering den titel van den Keizer der Franschen erkende, werd daarvan hoegenaamd niets in de *Staats-Courant* medegedeeld. Gebrek in den vorm kan hier dus niet verweten worden. Ik geloof ook niet, dat in Zweden en Denemarken een andere vorm is gekozen. Maar waarom, vroeg men, is in de Troonrede geen enkel woord daarvan gezegd? Ik antwoord: dat toen de Regering den titel van Koning van Italië erkende, zij wist, dat dit uit zeer verschillende oogpunten beoordeeld zou worden; dat aan den eenen kant deze erkenning een levendige sympathie moest verwekken, maar aan den anderen kant ook weder afgekeurd zou worden door velen die meenen, hoe daarbij hunne dierbaarste belangen op het spel staan. De Regering meende echter, dat zij zich daardoor niet terug moest laten houden van eene handeling, die zij op goede gronden meende in het belang des lands te zijn, en dat dit op den voorgrond moest staan. Maar de Regering wilde ook alles vermijden wat deze handeling voor anderen grievend en kwetsend kon maken. Indien nu in de Troonrede van dit punt melding ware gemaakt, dan zou de Regering een antwoord hebben uitgelokt, hetzij dan goed- of afkeurend; en dan vraag ik, of men dan niet teregt het verwijt had kunnen doen, dat de Regering in eene zoo teedere zaak een twistappel in den boezem der vergadering had willen opwerpen? zou men dan niet der Regering hebben kunnen tegenwerpen, dat zij deze taak uit het oog heeft verloren, welke toch niet kan medebrengen om de hartstogten op te wekken? Hoe(?)

Evenwel, de Regering schuwt de diskussie niet. Wordt de zaak ter sprake gebragt, de Regering is bereid te antwoorden, maar zij wilde het initiatief niet nemen door de vermelding der erkenning in de Troonrede. — Wat het amend. betreft, behalve de onjuistheid der uitdrukking van het *koningrijk Italië*, heeft de Regering er op zich zelf geen bezwaar tegen, want met dien wensch, dat de erkenning zal leiden tot bevordering onzer internationale betrekkingen, kan de Regering zich vereenigen. Ik geef echter in overweging of met dezelfde redenen van voorzigtigheid, die de Regering er toe gebragt hebben om niet in de troonrede van de erkenning te gewagen, er toe moeten leiden om ook in het antwoord daarvan niet te spreken."

Zeer veel woorden en zeer weinig zaaks. Er blijkt uit dat op aandrang van het kabinet van Turijn, »na zorgvuldige overwegingen en uitgebreide korrespondentiën" (1), onze Regering niet het koningrijk Italië heeft erkend, maar wel het regt van Viktor Emmanuel om den titel, Koning van Italië, te voeren. Wat mag wel, naar de meening des ministers, het onderscheid tusschen de erkenning van het Koningrijk en die van den Koning zijn? Bedoelt het met het laatste aan Viktor Emmanuel slechts een ijdelen titel toe te kennen zooals die van Koning van Jeruzalem of Koning van Cyprus, welke de vorsten uit het huis van Savoye voeren? Moet men de zaak zoo opvatten, dan heeft onze Regering Viktor Emmanuel eigenlijk niet erkend als Koning van de landen, die men tegenwoordig het koningrijk Italië noemt. Dat deze Koning met zulk eene erkenning genoegen neemt, bewijst op nieuw dat het gevoel van eer en waardigheid bij hem niet zeer merkbaar is. Het blijkt dat hij zich tevreden stelt met den schijn der erkenning zijner vermeende regten als opperheer van gansch Italië. Deze is hem voldoende om het ligtgeloovig gedeelte van zijn volk in den waan te brengen dat ook Nederland hem als wettig Koning van Italië beschouwt, en kan hem dienen als aansporing voor andere Staten, bijvoorbeeld België, die met de erkenning dralen.

Heeft nu onze Regering, welke door het onderscheid dat zij tusschen den Koning en het Koningrijk maakt, doet zien dat zij de schijnbare vorming van dit zoogenaamde koningrijk niet als wettig en regtmatig beschouwt, konsekwent en waardig gehandeld, met desniettemin den Koning er van te erkennen? Wij gelooven van neen, en tevens gelooven wij dat de Regering dit zeer goed gevoelt.

De heer van Zuylen maakt met zijn redevoering den indruk van een man, die zich bewust is van zich tot een misslag te hebben laten overhalen, en nu de zaak er eenmaal toe ligt, wenscht dat daar zoo weinig mogelijk over gesproken wordt.

De minister gewaagt, waarschijnlijk om zijn daad te verontschuldigen, van levendige sympathie, welke die aan den eenen kant moest verwekken. Sympathie? Van wien? Hierover zouden wij gaarne eene meer duidelijke verklaring vernomen hebben. Dan hadden wij kunnen zien of de sympathie, waarop de minister rekende, van lieden kwam, wier sympathie voor een regering, die zich zelve acht, eenige waarde mag hebben. Overigens zal de minister weldra in de gelegenheid zijn om te zien dat die sympathie zich laat wachten.

Aan den anderen kant wilde de Regering weten dat de erkenning sterk afgekeurd zou worden door velen, die meenen dat hun dierbaarste belangen daarbij op het spel staan. Wij zouden gaarne het adres ontvangen van een enkele uit die velen. Wij ten minste kennen niemand, die meent dat zijn dierbaarste belangen op het spel staan, omdat de Nederlandsche regering goedvindt Viktor Emmanuel met dezen of genen titel aan te spreken. Maar wij kennen er zeer velen, die van oordeel zijn dat door de dierbaarste belangen van ons vaderland gevorderd werd de erkenning na te laten van een feit, tot stand gebragt door de openlijke en geweldige verkrachting van alle beginselen, waarop het nationale volksbestaan der kleine staten, en bijgevolg ook dat van Nederland berust.

De minister wacht zich wel dit punt aan te roeren, maar beweert dat alleen het belang des lands de Regering in deze zaak geleid heeft. Wij zijn van oordeel dat dit belang juist vorderde den Koning van Italië niet te erkennen. Waarom hebben wij gezegd. De minister daarentegen verzuimt mede te deelen welk belang, naar zijn meening, Nederland bij die erkenning heeft. En dit is toch het punt waar het eigenlijk op aankomt.

Overigens schijnt de minister van gevoelen te wezen, dat hoe minder over deze zaak gesproken wordt, hoe beter. Wij denken er anders over. De Nederlandsche natie heeft er aanspraak op te weten, welke gewigtige motieven hare regering hebben bewogen om aan de geweldige inbreuk op de traktaten van 1815, die haar nationale onafhankelijkheid hersteld, en van vroegere Fransche departementen een afzonderlijk koningrijk voor het stamhuis van Oranje-Nassau gemaakt hebben, hare sanktie te verleenen, terwijl het meerendeel harer bondgenooten er die aan onthouden.

In een konstitutioneel en vrij land is, om zulk een belangrijk besluit in de oogen der natie te wettigen, meer noodig dan de verklaring eens ministers dat, naar zijn gevoelen, het belang des lands dit zoo eischte. Wij hopen dat de beraadslagingen in de Tweede Kamer den minister gelegenheid zullen geven om zich duidelijker te verklaren. De aarzelende en omzigtige woorden, door hem in de Eerste Kamer gesproken, laten den indruk na, alsof hij zich door invloed van anderen schoorvoetend heeft laten overhalen tot eene handeling, waarvoor hij in zich-zelven geen beweegreden vond.

(1) Onder die uitgebreide korrespondentiën nemen waarschijnlijk de dépêches van den Nederlandschen gezant te Turijn, de heer Heldewier, een ruime plaats in. Door een zeer goed ingelicht en geloofwaardig vriend is ons als stellig gemeld dat de heer Heldewier, die anders voor de Nederlandsche belangen minder zorg draagt dan men regt zou hebben van hem te verlangen, zich bijzonder veel moeite gegeven heeft om onze regering tot de erkenning van het nieuwe koningrijk over te halen. Deze diplomaat schijnt niet opgewassen te zijn tegen vleijerij, vooral als hem die op officieële of vertrouwelijke diners wordt toegediend, en een alles behalve zelfstandig karakter te bezitten. Hij is, zooals men weet, naauw aan een hooggeplaatst Italiaansch ambtenaar vermaagschapt. De laatste, met hart en ziel de inlijvingspolitiek toegedaan, heeft sterk op zijn Nederlandschen aanverwant gewerkt, en werd daarbij ondersteund door den Engelschen gezant, sir James Hudson, wien het toch reeds gelukt was een overwegenden invloed op den heer Heldewier te verkrijgen.

Met een gezant van zulk karakter heeft men altijd te vreezen, dat hij onwillekeurig nopens den aard zijner verpligtingen in een verkeerd denkbeeld geraakt, en de belangen van het hof, waar hij geakkrediteerd is, bij zijne regering gaat behartigen, in plaats van die zijner regering voor te staan in het land, waar hij haar vertegenwoordigt. De heer Visscher, Nederlandsch konsul te Genua, heeft zich mede laten overhalen om in deze aangelegenheid ten gunste der regering van Viktor Emmanuel werkzaam te zijn. Aan onzen minister van Buitenlandsche Zaken behooren deze bijzonderheden bekend te wezen, maar wij betwijfelen of hij ze bij de waardeering der dépêches van den heer Heldewier genoegzaam in het oog gehouden heeft.

Aan Z. M. den Koning is Zaturdag door eene kommissie van leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangeboden het adres van antwoord op de troonrede bij de opening der tegenwoordige zitting.

Z. M. heeft op dit adres het volgende geantwoord:

Mijne Heeren!

Ik verzoek u der Eerste Kamer Mijnen hartelijken dank over te brengen voor de gevoelens van hulde door haar uitgesproken, en met haar wensch Ik, dat de vereenigde pogingen Mijner Regering en van de Staten-Generaal bevorderlijk zullen zijn aan de belangen van het Ons dierbaar Vaderland.

Bij den minister van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, ontvangen: *f* 11,80.

Z. M. heeft op hun verzoek eervol ontslagen: als sekretaris der gem. Thorn, J. J. F. Rubens; als schoolopziener in het derde schooldistrikt van Friesland, mr. J. J. Bolman, en als schoolopziener in dat distrikt benoemd dr. R. Kruizinga Homan; benoemd tot notarissen binnen de arrondissementen: Rotterdam,

ter standplaats Gouda, mr. P. P. P. Kist; Gorinchem, ter standplaats Gorinchem, A. G. W. Boll.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 21 Sept.

In deze zitting zijn ingekomen: een wets-ontwerp houdende nadere bepalingen omtrent den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd; een wets-ontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van straten enz. voor de regelmatige uitbreiding van Rotterdam; een wets-ontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Leiden naar Woerden; een koninklijk besluit betreffende de magtiging van den minister van Finantiën tot indiening van begrootingswetten, welke indiening zal plaats hebben op aanst. Maandag, des voormiddags ten 11 ure.

De kommissie van redaktie voor het adres van antwoord op de troonrede heeft haar ontwerp gewijzigd naar de daarop in de afdeelingen gemaakte opmerkingen, ter tafel gebragt. Over dat ontwerp zal beraadslaagd worden op aanst. Dingsdag, des voormiddags ten elf ure.

HOORN, 21 Sept. Hoogste graanprijzen. Tarwe ƒ12.50; Gerst ƒ7.50; Haver ƒ5; Paardenboonen ƒ7.75; Bruine dito ƒ16; Graauwe Erwten ƒ20; Vale dito ƒ13.50; Groene dito ƒ17; Witte (groote) dito ƒ11.25. 1400 mud Aardappelen ƒ4 tot ƒ6 per mud. 800 manden Appelen ƒ2 tot ƒ3 per mand. 3000 Kop Boter per Ned. ℔ ƒ1.10. 700 Kippen a ƒ0.30 tot ƒ1.70 per stuk; 6700 Kipeijeren a ƒ2.50 per 100 stuks. 250 Eenden a ƒ0.40 tot ƒ0.60 per stuk; 2500 Eendeijeren a ƒ3 per 100 stuks.

LEIDEN, 20 en 21 Sept. Boter: 1ste kwal. ƒ1.15 a ƒ1.27½; 2de kwal. ƒ1.05 a ƒ1.12½ per Ned. ℔.

DELFT, 21 Sept. Ter markt van heden zijn verkocht 86 stapels Kaas, wegende 24,083 Ned. ℔; de prijzen waren ƒ15 a ƒ21.50.

ALKMAAR, 20 Sept. Ter kaasmarkt van heden waren aangevoerd 537 stapels kaas, wegende te zamen 108,927 Ned. ℔. De prijzen waren: kleine ƒ26.50, kommissie ƒ27.50, middelbare ƒ30, per 50 Ned. ℔.

LEEUWARDEN, 20 Sept. Ter veemarkt van heden waren aangebragt 464 runderen, 505 varkens, 1073 schapen en 28 werkpaarden. Runderen waren vlugger; de overige soorten traag afgaande. Vette koeijen zijn gedaan a ƒ225, melke dito a ƒ140, vare dito a ƒ110, kalfs dito ƒ195, ossen a ƒ160, vette kalveren a ƒ54, dito varkens a ƒ95, dito biggen a ƒ42, dito schapen a ƒ28 en werkpaarden a ƒ210.

De telegraaf meldde gisteren het volgende:

LISSABON, 17 Sept. Eene verandering in het ministerie wordt te gemoet gezien. Eestdaags zal de regering de havens voor den invoer van vreemde granen openstellen, daar de oogst in Portugal ongenoegzaam blijkt voor de behoeften.

Te St Nazaire heerscht de gele koorts. Uit dien hoofde houden de Franschen van die plaats komende, alhier quarantaine.

Het huwelijk tusschen de zuster des konings en den prins von Hohenzollern zal op 12 dezer gesloten worden.

DRESDEN, 21 Sept. De bewering der *Daily News* dat Saksen zich zou hebben verklaard tegen het handelstraktaat tusschen Frankfort en het Tolverbond, wordt heden door het *Dresdener Journal* wederlegd, met de verklaring, dat dit berigt van het Engelsche blad eene onwaarheid is, doordien Saksen zich ten opzigte van het traktaat steeds op het door Pruissen gekozen standpunt heeft geplaatst.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 22 Sept. De *Pays* zegt dat het gerucht veld wint, volgens hetwelk generaal Cialdini als militaire goeverneur te Napels vervangen zal worden door generaal Fanti, met benoeming tevens van den markies de Villamarina als burgerlijk goeverneur.

— De *Constitutionnel*, die een artikel bevat naar aanleiding van de toespraak van Koning Viktor Emmanuel tot den gemeenteraad van Florence, zegt dat alleen de revolutionnaire en reaktionnaire partijen de onmiddelijke ontruiming van Rome door onze troepen wenschen, maar dat alles op zijn tijd ontknoopt zal worden en dat Frankrijk alsdan geen nuttelooze opofferingen zal gedaan hebben, want Italië's eenheid zal sterk zijn, doordien zij het werk is van Italië's wil. Frankrijk doet slechts het vaderlandlievende werk door het buitenland eerbiedigen. Italië, bevrijd van het Oostenrijksche juk, zou alleen de wijziging van zijn nationaal bestaan tot stand brengen. Frankrijk heeft de manifestatiën van den volkswil in Italië noch ondersteund, noch belet. Die wil heeft den Napelschen troon omvergeworpen. Dezelfde eerbied voor Italië's wil maakt het Frankrijk tot wet om te wenschen, dat de omvergeworpen troon op den grond [illegible] blijft en dat op zijne brokstukken zich het [illegible] van Italië's eenheid verheffe.

NEW-YORK, [illegible] Sept. De heer Seward heeft de nota van den Keizer van Rusland beantwoord, met de verklaring, dat het goevernement der Unie zich hoogst voldaan gevoelde over dezen nieuwen waarborg van vriendschap tusschen de Unie en Rusland.

Volgens geruchten zijn tien regimenten der gekonfedereerden uit Virginië vertrokken, ter bescherming der kusten van Noord-Carolina.

Naar men zegt wordt er eene nieuwe expeditie naar de Zuidelijke kusten voorbereid.

Een der regimenten te Leesburg is in opstand gekomen; de manschappen zijn naar hunne haardsteden teruggekeerd. Eene kompanije van het regiment tirailleurs heeft beproefd te dezerteren. Er is op hen geschoten, waardoor twee manschappen gedood werden, terwijl de anderen gearresteerd zijn.

Generaal Polk heeft namens de regering van Kentucky voorgesteld dat de gekonfedereerden, zoowel als de bondstroepen, Kentucky verlaten en de neutraliteit van dien staat eerbiedigen zullen.

WEENEN, 23 Sept. Volgens de *Ost Deutsche Post* en de *Presse* zijn de geruchten betreffende een ministeriële krizis ten eenemale ongegrond. De geschillen, die in den boezem van het kabinet waren ontstaan, zijn veeleer bijgelegd, en Zaturdag werden door den heer von Schmerling (minister van Buitenlandsche Zaken) met graaf Forgach (hofkanselier voor Hongarije) verscheidene aangelegenheden tot wederzijdsch genoegen geregeld.

TURIJN, 21 Sept. De heer La Rocca zal Koning Viktor Emmanuel vertegenwoordigen op het kroningsfeest van den Koning van Pruissen.

De Koning zal zich den 8 Oktober naar Bologna begeven en er eene revue houden over het vierde armeekorps, waarna Z. M. de nieuwe fortifikatiewerken zal inspekteren, om daarna de terugreis naar hier aan te nemen.

TURIJN, 22 Sept. De *Opinione* geeft te kennen dat, de baron Tecco uit Madrid zal worden teruggeroepen, wanneer Spanje officieel ten antwoord mogt geven, dat het Spaansch goevernement blijft weigeren de archieven der Napelsche konsulaten af te geven.

Men verzekert, dat generaal Carocea met eene buitengewone zending naar Konstantinopel zal vertrekken.

NAPELS, 21 Sept. Corzetto, een van de voornaamste hoofden der reaktie, heeft zich overgegeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Sept. De avondbladen melden dat ook de Koning van Denemarken zich op 6 Okt., te gelijk met den Koning van Pruissen, te Compiègne zal bevinden.

De reis van den Koning der Nederlanden naar Compiègne, door het blad *le Pays* bij wijze van gerucht aangekondigd, schijnt nog een bloot vermoeden te zijn daar de Keizer, naar men wil, daartoe wel, even als aan den Koning van België uitnoodigingen heeft gedaan, doch deze nog niet zijn aangenomen. Wat de reis van den Koning van Pruissen aangaat, wordt aan het ministerie van Binnenlandsche Zaken gezegd, dat die monarch den 7den Okt. des ochtends weder zal vertrekken en noch Straatsburg, noch St Cloud zal bezoeken, niettegenstaande op het laatstgenoemde lustverblijf nog altijd groote toebereidselen worden gemaakt, die echter met het verwachte bezoek der twee hier bovengenoemden monarchen in betrekking kunnen staan.

— Volgens een gerucht zou Ricasoli aan het Fransche goevernement de voorstellen, aan den Paus te doen, hebben medegedeeld, maar het Fransche kabinet zou ze te vrijgevig hebben bevonden, altans wat de vrijheden betreft aan de Katholieke Kerk te vergunnen, die verre zouden overtreffen wat het konkordaat aan de Kerk in Frankrijk toestaat. Verder zegt men dat Frankrijk er in zou bewilligen zijn troepen Rome te doen ontruimen, zoo die voorstellen, alleen gegispt wegens te groote vrijgevigheid, niet werden aangenomen. Een overzigt meent dat dit gerucht ontstaan is, doordien de heer Ricasoli zijn ultimatum nog niet naar Rome heeft gezonden, en hij, niet wetende hoe te moeten handelen om dat stuk veilig onder de oogen van den Paus te brengen en het een goede ontvangst, te verzekeren, zijn toevlugt tot de bemiddeling van het Fransche goevernement heeft genomen. Overigens wijst dat overzigt op de taal van den *Opinion Nationale*, betreffende de waarborgen, welke het Italiaansche goevernement aan den Paus wil geven, wegens de onafhankelijke uitoefening van zijn geestelijk gezag, en zegt dat de bestrijding, door dat blad, der verleening eener te groote vrijheid aan de geestelijkheid, misschien beschouwd is geworden als min of meer officieel. Van een andere kant doet men het bespottelijk uitkomen van de meening alsof baron Ricasoli in vollen ernst der Kerk de vrijheid zou aanbieden.

— Het kabinet der Tuilerijen zou, zoo de *Monde* in een brief uit Rome meldt, aan dat van Turijn een nota hebben gezonden, waarin gezegd wordt dat de Keizer den titel van Koning van Italië, door Viktor Emmanuel aangenomen, erkend had, alleen om door Engeland niet overvleugeld te worden; maar dat die erkenning had plaats gehad met voorbehoudingen van den volgenden inhoud:

1°. Het keizerlijk goevernement is ontheven van alle verantwoordelijkheid ten aanzien der bezittingen door Piëmont verkregen zonder zijn medewerking;

2°. Ingeval Oostenrijk uit zijn lofwaardige bezadigdheid mogt ontwaken en met de wapens de onafgebroken tergingen mogt beantwoorden, waaraan het gestadig in de officieele taal en het parlement te Turijn blootstaat, zou het keizerlijke goevernement Piëmont niet met de wapens kunnen bijstaan;

3°. Dat Frankrijk Rome niet aan Piëmont zal overleveren en de onderhandelaar niet zal zijn van Piëmont wegens de voorstellen, welke het den Paus zou willen doen.

De korrespondent van den *Monde* zegt verder dat de nota ten slotte verklaart dat het Fransche goevernement zich voortaan zal onthouden eenig voorstel aan den Paus te doen en slechts de voorstellen zal onderzoeken, welke de Paus het mogt aanbieden.

— Een korrespondent maakt de opmerking dat men sedert eenigen tijd meerdere toenadering tusschen de Fransche en Russische regeringen bespeurt. Stellig wordt verder de komst van den Grootvorst Konstantijn en zijn gemalin in de aanstaande week op het eiland Wight aangekondigd.

— De *Pays* zegt van een nieuwe uitbreiding der Katholieke beweging in Bulgarije, dat er zich daar in de Grieksche kerk een nieuwe scheuring voordoet en een gedeelte der Grieksche geestelijkheid zich met de Katholieke Kerk wil vereenigen. Geheime stappen zouden te Rome zijn gedaan en het gevolg daarvan zou ten gunste der Katholieke belangen zijn.

— Uit Cochinchina zijn berigten ontvangen tot 31 Julij. Zeeroovers plunderden in de omstreken van Mitho, maar werden echter teruggeslagen. De rust is dien ten gevolge hersteld.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Sept. De *Times* zegt dat, volgens uit Lancashire ontvangen berigten, men reeds het eerste aanbreken van den lang verwachten storm begint te vernemen. De fabrieken werken nog slechts eenige uren per dag, de fabriekanten verminderen het loon en de ontstelde en verontruste arbeiders houden vergaderingen, ten einde over de zich voor hen openende toekomst te beraadslagen. Zooveel schijnt zeker dat de katoenvoorraad met den dag afneemt, dat de onderweg zijnde aanvoer in kwaliteit en hoeveelheid onvoldoende is. Zoo wordt eene fabrieksnijverheid, die meer dan $11,000.000 jaarlijks aan loonen betaalt en het vijfde gedeelte onzer bevolking onderhoudt, met stilstand bedreigd.

— De bladen behelzen thans zeer lange berigten omtrent de ongelukkige reis van de *Great Eastern*. Zij komen allen daarin overeen, dat geen ander schip het geweld van den storm zoo goed zou hebben doorgestaan als de *Great Eastern*, dat de passagiers veel te lijden hadden, dat de schepraderen te zwak waren, dat de bagaadje gered zoude zijn geworden, ware zij beter gepakt, en dat de kapitein zich goed gedragen heeft. De *Times* bevat een berigt van een Duitsch passagier, den heer v. Corvin. „Wij vonden aan boord de grootste wanorde; alles was slecht ingerigt. Al de passagiers beklaagden zich; men maakte vergelijkingen tusschen de orde aan boord van de *Great Eastern* en die op de stoombooten der Cunard-linie, welke zeer in het nadeel van eerstgenoemde uitvielen. Alles ging nogtans goed tot wij Cape Clear waren gepasseerd. Donderdag stak een frissche wind op, die elk oogenblik heviger werd en tegen den middag in een geduchten storm overging. Het schip werd als een notendop heen en weer geslingerd, de golven sloegen er over heen, en niemand, zelfs de oudste matrozen konde zich op de been houden. Passagiers en matrozen werden dan ook tegen elkander geworpen. Den kok werd het been op drie plaatsen gebroken; eene dame ontving in hare kajuit zulk een geweldigen schok, dat zij haar been brak; verscheidene andere personen bekwamen mede kwetsuren.

De nacht was verschrikkelijk. De raderkasten bevonden zich onder water, en dit wil veel zeggen als men de hoogte van het schip in aanmerking neemt. Met vreeselijk geweld sloegen de golven tegen de vensters der kajuiten, in de eetzaal werden tafels, stoelen en andere meubelen dooreengeworpen en vernield. Nog meer verwoesting werd in den grooten salon aangerigt. Spiegels en marmeren tafels werden verbrijzeld. Opmerkelijk is het, dat in deze hagchelijke oogenblikken de heeren veel meer angst aan den dag legden dan de dames.

De *Great Eastern* is een zeer sterk schip, maar noch zijne raderen, noch zijn roer staan in verhouding tot zijne grootte. De raderen werden gebogen, gebroken en weggerukt. En evenzoo ging het met het roer, van hetwelk een ijzeren stang van tien duim dikte door midden werd gebroken. De storm hield aan en het schip kon door het breken van het roer, niet meer bestuurd worden en werd door den storm naar alle kanten voortgezweept. Om het evenwigt aan het schip eenigzins terug

te geven, werden eenige zeilen bijgezet, die echter weldra in flarden gescheurd werden. Eindelijk daagde hulp op in den persoon van een Amerikaansch ingenieur, Hamilton E. Towle genaamd, die zich onder de passagiers bevond. Volgens zijne aanwijzingen werd het roer zoo goed mogelijk hersteld, en dit gelukte in weerwil van de onstuimige zee. Dien tengevolge slaagde men er in Queenstown te bereiken. De kapitein kweet zich gedurende het gevaar goed van zijn pligt.

Ten slotte kan hier nog gemeld worden dat het water niet alleen in de kajuiten, maar ook in het ruim, waar de bagaadje was geborgen, doordrong, zoodat die bagaadje deels beschadigd of vernield is.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 21 Sept. Het schijnt dat de stijfhoofdigheid der Hongaren ongerustheid begint te baren, altans een der bladen keurt de houding der Hongaren zeer af, en zegt dat zij geen ander doel schijnen te hebben dan in blinde opgewondenheid voort te hollen, waardoor zij niet alleen de hervormingen der Oostenrijksche regering tegenwerken, maar ook spoedig de sympathie van de geheele beschaafde wereld zullen verliezen.

— In eene dépêche uit Ragusa, dd. 19 dezer, wordt berigt dat de voorhoede van het Turksche leger, die te Zaslop stond, den 16n op Gratwo en den 18n op Trebinje en Klobluck is gerigt. Deze troepenbeweging schijnt het gevolg te zijn van de stoutmoedige houding der insurgenten in het kommandement Vocalovich.

— Omer Pacha koncentreert, naar men verneemt, zijne legermagt in de nabijheid van Trebinje. De Vladika van Montenegro heeft alle kontingenten onder de wapenen geroepen uithoofde hij het binnenrukken der Turksche troepen op het grondgebied van Montenegro, te gemoet ziet.

— Men meldt dat de baron von Schmerling, minister van Binnenlandsche Zaken, te kennen heeft gegeven, dat noch van de zijde der regering, noch van het daarbij betrokken kerkbestuur eenig verzet zal geschieden tegen het plaatsen van een grafgesteente met toepasselijk opschrift, ter plaatse waar de lijken zijn ter aarde besteld van hen, die bij gelegenheid der gebeurtenissen in Maart 1848 het leven in de hoofdstad hebben verloren.

BERLIJN, 21 Sept. De zittingen van de konservatieve vereeniging, welke gisteren geopend zijn, maken het hoofdonderwerp uit van alle gesprekken. Sommigen meenen dat die vereeniging weinig invloed op de bevolking zal uitoefenen, anderen echter zien er voor de toekomst een geduchten tegenstander voor het *National Verein* in. Naar men verneemt is de eerste zitting door ongeveer 1400 leden bijgewoond. De hoofdredenaars waren graaf Stolberg, de heeren Wagener en von Blankenburg en een schoenmaker Pause. Men zegt dat de vereeniging reeds 4000 leden telt. Oonder de aanwezige leden waren vele grondeigenaars, waaronder ook landraden en gepensioneerde officieren.

— Uit Bern meldt men dat de toevloed van menschen op den eersten feestdag van het duizendjarige jubilé te Einsiedeln alle verwachting heeft overtroffen. Ongeveer 25,000 vreemdelingen bevonden zich in de schitterend versierde plaats. De meesten waren Franschen, waaronder naar men zegt 400 priesters. De feestrede werd gehouden door den bisschop van Solothurn. Mgr. Dupanloup had den vorigen Zondag gepredikt, en naar een korrespondent zegt, zelfs op hen, die de Fransche taal niet geheel magtig waren, een buitengewonen indruk gemaakt. Zijn eerwaardige gestalte, zijn scherp geteekend gelaat, zijn helder voorhoofd, dat voor geene aardsche magt buigt, zijn vurig oog, zijn krachtvolle stem, die reeds zoo dikmaals den zondenslaap gestoord, zoovele harten getroost heeft, — dit alles was voldoende om hen, ook wanneer zij zijne woorden niet verstonden, tot aan het einde der lange redevoering te boeijen. Behalve de bisschop van Solothurn predikte op den eersten feestdag ook een Franschen priester, vermoedelijk pater Felix.

ITALIE.

ROME, 17 Sept. Men verneemt dat de Sardinische troepen, door den heer Ricasoli tegen den Pauselijken Staat afgezonden weder met gezwinden pas afgetrokken zijn.

— De Paus heeft zich heden — het feest der wonden van den H. Franciscus — in plegtigen optogt naar de Kerk Ara Coeli begeven, en daar het dekreet *tuto procedi posse* enz. afgekondigd, bij gelegenheid der kanonitatie van drie-en-twintig religieuzen der orde van den H. Franciscus, die den 5n Februarij 1597 in Japan het martelaarschap ondergingen. Deze zaligverklaring was in 1627 door Urbanus VIII gedekreteerd, welke Paus toen reeds aan de Franciskanen vergund had het officie dier martelaars te lezen, schoon de kanonizatie niet volbragt was.

Na verloop van twee en een halve eeuw heeft nu Z. H. Pius IX die kanonizatie gedekreteerd en de plegtigheid daarvan zal in Mei van het aanstaande jaar plaats hebben. Onder het pontifikaat van Pius IX is er geen kanonizatie geschied; de laatste was in 1839, waarbij de H. Alfonsus de Liguori, de H. Veronica Guiliani, de H. Franciscus de Hieronymo, de H. Joannes Josephus de la Croix en anderen heilig werden verklaard.

— Den 18n zal in de kerk van San Carlo-al-Corso een lijkdienst plaats hebben ter herinnering aan den slag van Castelfidardo. De muziek voor die mis is gekomponeerd door mæstro Rolland, kapelmeester der pauselijke gendarmes. Een detachement pauselijke zouaven is van Anagni gekomen om de plegtigheid bij te wonen. Zoo men zegt, zou generaal Goyon een bataljon Fransche troepen zenden om er bij tegenwoordig te zijn.

De zouaven, in garnizoen te Anagni, hebben den Paus verzocht hun op dien gedenkdag vollen aflaat te verleenen. Het bataljon zal dan de H. Kommunie ontvangen. De H. Vader heeft hun verzoek bewilligd en hun zijn vaderlijken zegen gezonden.

— Uit Napels schrijft men, dd. 14 dezer, dat op verschillende punten in Kalabrië en Benevent de reaktie de Piëmontesche bewindhebbers vervangen heeft. Ciprianis bende, met die van Crescendo vereenigd, telde 3000 man. De gansche omtrek van Salerno was door reaktionnairen bezet. Cilento was in opstand. In Basilicata waren twee benden, ieder van 1000 à 1500 man in het veld. Bovendien waren op verschillende punten 4 of 5000 man vereenigd. In bijna al de gevechten worden de Piëmontezen geslagen; te Biviolo heeft een geheel regiment de wapens nedergelegd. In het gevecht van den 10n, door Chiavone geleverd, werden 137 Piëmontezen gedood of gekwetst. Onder de vijf gevangenen, die gemaakt werden, was een majoor.

TURIJN, 20 Sept. In de *Armonia* komen de vragen voor aan de doktoren in de godgeleerdheid onderworpen door het ministerie Ricasoli, betreffende het wereldlijk gezag van den Paus. Er wordt daarbij gevraagd of het tegen het christelijk geloof strijdt te beweren:

„1°. dat het wereldlijk gezag des Pausen uit zijn aard een toevalligheid is en van menschelijken oorsprong;

„2°. Dat bijgevolg dat gezag verminderd kan worden en zelfs geheel kan ophouden, zonder dat 's Pausen geestelijk gezag en zijn godsdienstige vrijheid daardoor gekwetst worden;

„3°. Dat bij den tegenwoordigen loop der dingen er geen genoegzame reden bestaat, dat het wereldlijk gezag langer dure en het in plaats van nuttig te zijn, schadelijk wordt voor Kerk en staat.

„4°. Dat de Paus alzoo volstrekt niet mag weigeren met het Italiaansche goevernement te onderhandelen om zich alzoo het middel te verzekeren met minder hindernis en zooveel mogelijke vrijheid zijn Katholieke roeping te vervullen.”

Eenige ministeriële bladen hebben gezegd dat de universiteiten in Sicilië in den zin van het ministerie hadden geantwoord, doch volgens de *Espero* zouden de antwoorden over 't algemeen het ministerie niet bevredigd hebben. Onder anderen de universiteiten in Turijn, Genua en Cagliari.

Het eerste had het ministerie te kennen gegeven, dat de meeste leden der theologische fakulteit afwezig waren; waarop de minister beval de professoren bijeen te roepen, wijl de doktoren er niet waren. Men gehoorzaamde, doch zonder eenige baat voor het ministerie; want de fakulteit verklaard „dat het een vraag gold, die door Z. H. beslist was en waarvoor geen later oordeel noodig was; en dat, mogt de minister de kwestie als politiek beschouwen, het de fakulteit der theologie deswege niet moest raadplegen.” De universiteit van Genua heeft eenparig verklaard dat zij geen kwestie mogt onderzoeken en beoordeelen, welke plegtig door den Paus opgehelderd was ten genoegen van al de Katholieke Bisschoppen.

— Het geschil tusschen deze regering en dat van Spanje ter zake der archieven door de voormalige Napolitaansche konsuls aan Spaansche agenten ter hand gesteld is immer hangende. Een brief uit Madrid zegt dat de minister Calderon Collantes den 16e dezer een nota aan baron Tecco, den Italiaansche vertegenwoordiger, heeft overhandigd ten antwoord op de reklamatien van het kabinet alhier. Frankrijk zou die reklamatiën ondersteunen, en instruktiën waren in dien geest aan zijn gezant den heer Barrot gezonden.

— De ministerieele Turijnsche *Opinione* bevat een artikel over de staatkunde der Spaansche regering tegenover het kabinet van Turijn, dat schijnt te moeten dienen om bij de bevolking haat tegen Spanje op te wekken. „Het ministerie O'Donnell, zegt het blad, vergeet dat Spanje een konstitutionneel land is, daar het in de Italiaansche beweging slechts eene revolutie ziet, voor de Bourbons in Napels en Parma partij trekt. Terwijl het ministerie het niet waagt tegen de liberale partij openlijk en met nadruk op te treden, verklaart het zich toch voor de onttroonde vorsten en den Paus, veroordeelt de plaats gehad hebbende inlijvingen en proklameert terzelfder tijd zijne neutraliteit. Om zijne afkeuring nog meer te kennen te geven, riep het den gezant uit Turijn terug, maar liet er tevens een zaakgelastigde De neiging van het ministerie openbaarde zich echter weldra op nog duidelijker wijze; want in weerwil der geproklameerde neutraliteit, schroomde het niet met Oostenrijk in onderhandeling te treden ten gunste van Rome, en den Paus, ingeval Frankrijk zijne bezetting mogt terug ontbieden, troepen tot ondersteuning aan te bieden. Die verborgen vijandelijke politiek is thans echter openlijk vijandig geworden; want de vordering tot teruggave van het archief der Napelsche konsulaten had een ontwijkend antwoord ten gevolge. Het artikel eindigt met de verklaring dat Italie de vijandelijke staatkunde van het Spaansche kabinet betreurt, maar niet vreest.

— Een korrespondentie uit Florence zegt dat het korps diplomatiek in 's Konings omgeving aldaar een droevige figuur maakt. Een Russische gezant is er niet; de Engelsche is afwezig; de Fransche is, na de onaangenaamheden met Ricasoli, naar Parijs vertrokken en nog niet teruggekeerd; de Pruissische houdt zich verwijderd; de Belgische is overleden; de Grieksche is nog niet aangekomen; zoodat het geheele diplomatieke gevolg van den *Koning van Italië* zich tot de vertegenwoordigers van Portugal en Denemarken bepaalt. Men wil wel zeggen dat ook de overige gezanten te Turijn eene uitnoodiging ontvangen hadden om Viktor Emmanuel op zijn togt te vergezellen, maar zij voor die eer bedankt hadden.

— Naar men beweert zal ook Viktor Emmanuel binnen kort een bezoek bij Lodewijk Napoleon afleggen.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Sept. In een korrespondentie wordt gezegd dat de Koning nog altijd weinig geneigd is om het koningrijk Italië te erkennen. De liberale ministers, die zeer in de verlegenheid zijn om zonder die erkenning in de Kamers te verschijnen, zouden bij den Koning bij herhaling voorstellen daaromtrent gedaan hebben, doch Z. M. zou slechts geantwoord hebben: „Er is geen haast bij; Piémont heeft ons wel twee jaren op de erkenning van België doen wachten.”

— Men wil met zekerheid weten dat dezer dagen een konferentie der Belgische bisschoppen onder voorzitterschap van den aarts-bisschop van Mechelen heeft plaats gehad, waarin die prelaten een protest tegen een eventueele erkenning van het koningrijk Italië onderteekend hebben, dat aan den Koning toegezonden is.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 September.

ONDERTROUWD (19 Sept.): L. Gijselman met E. M. Zimmer. - H. J. Steuven met C. Hemelop. - A. J. Thunnissen met M. G. Stoffels. - A. M. C. van der Plas, wed. met J. A. Engel, van Nieuwer- mstel

GETROUWD (18 Sept.): G. B. Bieselaar met J. J. van Eek. G. W. van der Veen Jr., van 's Hage, met N. P. Bakker.

BEVALLEN (17 Sept.): J. Kramer, geb Geist, Z — (18 Sept.): H. J. Boelen, geb. Smeer, D. — (19 Sept): H. Hissink, geb. Tromp, Z.

OVERLEDEN (15 Sept.): N. Smit, 58 j. — (17 Sept.): A. C. Fritz, wed. H. O. van Detten Bijsterbosch, 44 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	55¼	2/m. Livorno	ƒ 46
Zigt „	„ 56 3/16	2/m. Napels	„ 78
2/m. Bordeaux	„ 55⅞	3/m. Petersburg	„ 168
½/m. „	„ 55⅜	6/w. Weenen	„ 85
3/m. Madrid	„ 240	„ Augsburg	„ 99½
„ Cadix	„ 241	„ Frankfort	„ 99¾
„ Sevilië	„ 236	2/m. Hamburg	„ 35
„ Bilbao	„ 237	Zigt „	„ 35¼
„ Lissabon	„ 41½	2/m. Londen	„ 11.85
„ Porto	„ 41½	Zigt „	„ 11.92½
2/m. Genua	„ 46⅛	Rotterdam	„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 21 Sept. 3 pc. Rente 69.30; 4½ pc. id. 96.20, Fr.-Oost. Spoorw. 520.—; Credit mobilier 775.—; 3 pc. Spanje —; 2 pc. id. 42; Russ. Spoorweg —; Romeinsche Leening —.

MADRID, 20 Sept. 3 pc. Spanje 49.30, 3 pc. id. 42.70.

LONDEN 21 Sept. Cons. 93⅞; 3 pc. Mexiko 23⅛; 4½ pc. Peru —, 3 pc. id. 82½; 4½ pc. doll. bonds —; 3¾ pc. Grenada 16¾; id. uitgestelde —; 3 pc. Venezuela 20¼, 1 pc. id. —, 3 pc. Port. —; 3 pc. Spanje 50⅝; 2 pc. id. 41⅝; Cert. Coup. —; Amortisable 16¾, 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland 64⅛; 4 pc. id. —; Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinië —; Ecuador —, 3 pc. Grieken —.

WEENEN, 21 Sept. 5 pc. Metaliek 68.—; Dito Nationale 81.—; Bank-Aktiën 744; Noord-Baan-akt. 203; Credit Anstalt 188, Oost.-Fr. Spoorweg 279; Nieuwe Lombard. 239.

BERLIJN, 21 Sept. 5 pc. Metaliek 49½; Dito Nationale 59⅛, Stiegl. 5de serie 87; Dito 6de id. 99⅞; 5 pc. Eng. Russen 100⅛, 3 pc. Nieuwe dito 60; 4½ pc. Pruissen 102⅞.

HAMBURG, 21 Sept. 3 pc. Rusland 58½, 3 pc. Spanje 45¼, 2 pc. id. 40, Vereinsb. 101¼, Noord-Duits. bank 90.

FRANKFORT, 21 Sept. 5 pc. Metalliek 48¾, Nation. 57 7/8, 3 pc. Spanje 47¾, 2 pc. id. 42½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			21 SEPT.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie. .	5	pCt.			
Nederl. Bank	4	„			
Nederl., Werkel. Schuld . .	2½	„	64 1/16		
Dito Dito	3	„	76¼		
Dito Dito	4	„	99¼	99 5/16	99¼
Oost-Indische Leening .	4	„			
Amortisatie-Syndikaat .	3½	„			
Handelmaats. op rescontre. .		„	134⅞		
Dito à kontant . . .	4½	„			
Dito Leening 1858 . .	4	„			
Aand. Holl. Spoorweg.					
Leening idem	4½	„			
Rijn idem	4½	„			
Dito 2de Leening . .	4½	„			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	„			
Dito bij *Rothschild* . .	2½	„			
Frankrijk, Certifikaten .	3	„			
Spanje, Obligatiën . . .	2	„	42¼		
Dito	3	„	50¼		
Dito Binnenlandsch . .	3	„	47¾		
Amortisable-Schuld.			17 9/16	17½	17½
Bewijzen Coupons.					
Portugal, Obligatiën . .	3	„	46⅞		
Dito 1856/1859 . . .	3	„	46⅛		
Dito Uitgestelde.					
Rusland, Obl. bij *Hope* & C°.	5	„	101½	101⅝	101⅝
Dito dito 1828/29 . .	5	„	101½		
Certif. dito 1831/33 . .	5	„			
Dito dito 1840 . . .	4	„			
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	„			
Dito dito 5e „	4	„			
Dito 5de Serie . . .	5	„			
Dito 1855, 6de Serie .	5	„	94 9/16	94⅝	94⅝
Dito Adm. te Hamburg	5	„			
Dito te Londen . . .	5	„			
Dito dito . . .	4½	„			
Dito dito . . .	3	„	59⅝	59 11/16	59⅝
Inschrijv. in Assign. .	6	„			
Certifikaten van dito .	6	„			
Spoorweg-Aktiën . . .	5	„	195¼		
Hypotheek	4½	„			
Polen, Aandeelen, 1835 fl. 500		*f*	165		
Obligatiën . . .	4	pCt.	76¼		
Pruissen, Obligatiën . .	4½	„			
Dito 1859	5	„			
Aandeelen 1854 . . .	3½	„			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & C°.	5	„			
Dito dito	4	„	42⅞		
Dito Metalliek . . .	5	„	46¾	46 13/16	46 13/16
Dito dito . . .	2½	„	24⅝	24¾	24⅝
Dito Rente Amst. . .	5	„	70⅛		
Dito Nationale 1854 .	5	„	55¾	55⅞	55 13/16
Weener Bank-Aktiën . .		*f*			
Dito Aand. fl 250, 1839 .		„			
Dito dito „ 250, 1854	4	pCt.	193		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3	„			
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.					
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5	„			
Dito bij *Rothschild* . .	5	„			
Denemarken, Oblig. te Londen	5	„			
Dito	3	„			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	„			
Dito „ 1839 „ £ 100	5	„			
Dito „ 1843 „ £ 100	5	„			
Dito „ 1852 . . .	4½	„			
Dito „ 1858	4½	„			
Sardinië	5	„			
Peru, Geldleening 1854 .	4½	„			
Dito Fransche . . .	4½	„			
Ecuador, Oblig. 1855 . .	1	„			
Venezuela, Obligatien . .	3	„	18⅝	18 1/16	
Dito	1½	„	9¾		
Grenada, Obligatien . .	4¾	„	15 1/16	15⅛	
Dito Uitgestelde . . .	1	„	5 9/16	5⅝	
Mexico, Obligatien . . .	3	„	22¾		
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.		*f*			
Dito dito „ B.		„			
Dito bij *Rothschild* . .	6	pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen.					
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	„			
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	„			
Louisiana	5	„			
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5	„	7 3/16		

Loten 1860 370, Braz. 1860 —, 4½ pCt. Russen 1860 89 7/8, 3½ pCt. Amst. 86 5/16, Rijnschares 182, Bromb. 71.

Bij geringen handel was de markt echter in eene vaste stemming. Spaansche Amortisable vonden tot eenigzins verbeterden koers goede koopers.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 23 September tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64, Aand. Handel-Maatsch. 135, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. —, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. —; Oostenrijk, Met. 5 pc. 46 7/8, dito 2½ pc. 24⅝; dito Rente Amst. 5 pc. 70, dito Nationale 1854 5 pc. 55 15/16.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Sept.

Rogge van [illegible] *f* 248; 118 ℔ Petersburg *f* 232; 119, 120 ℔ Archangel [illegible] voor levering in Okt *f* 222, Maart en Mei *f* 229.

ROTTERDAM, 21 Sept. Tarwe: 258/2 ℔ witb. Poolsche *f* 395; per 2400 Ned. ℔ (127/128 ℔) dito *f* 390 en bij partij (125/126 ℔) Arensburger *f* 350. — Rogge: 118 ℔ Petersburger *f* 223 zeilende.

SCHIEDAM, 21 Sept. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Archangel *f* 227 l/m. — Moutwijn *f* 12.50; Jenever *f* 18.—; Amst. Proef *f* 19.25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1.— per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Sept. Haynes, Falmouth, Baltimore.
HELVOET, 22 Sept. V. Duffelen, Oceaan, Girgenti.
BRIELLE, 22 Sept. Prins van Oranje, (st.), Duinkerken.
BROUWERSHAVEN, 21 Sept. Giezen, Watergeus, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 22 Sept. King, Fox, Yarmouth.
HELVOET, 22 Sept. Feijenoord, (st.), Londen.
BRIELLE, 21 Sept. Cologne, (st.), Londen.
BROUWERSHAVEN, 21 Sept. Swart, Ouderkerk a/d. Amstel, (v. Rott.) Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 21 September, vertrokken naar:

Maintz. C. Becker, Maintz N° 1.
Keulen. J. Gutgeman, Cölln N° 10.
Wezel. G. Bouwmeester, Wilhelmina.

Rijnhoogte ARNHEM, 21 Sept. 1 el 0 p. 0 duim.
KEULEN, 22 „ 5 vt. 6 „

Advertentiën.

(4768) Heden Overleed alhier, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der Stervenden, onze Waarde Behuwdmoeder Mejufvrouw ADRIANA JOSEPHA CRIELAERS, Weduwe van Wijlen den Heer BOUDEWIJN FLOOREN, in den Ouderdom van ruim vier-en-tachtig Jaren.

BREDA, 18 Sept. 1861.
Mr. C. A. FLOOREN,
A. B. J. FLOOREN,
GEB. FAES.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, voorzien met de Genademiddelen der H. Kerk, in den ouderdom van bijna 66 jaren, PETRUS JOANNES MAESSEN, in leven Echtgenoot van SOPHIA MEUWISSEN, diep betreurd door zijne bloedverwanten en vrienden.

PEIJ, 17 Sept. 1861.
P. J. MAESSEN, ZOON,
Dir. van 't Kollegie te Weert.
(4778) Namens de familie.

(4776) Een fatsoenlijk burger **Meisje**, R. C. Godsdienst, oud 20 jaren en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne als **Winkeldochter** geplaatst in eene **Koek-, Banketbakkers- of Grutters-Affaire**, tevens zeer geschikt om in het Huishouden behulpzaam te zijn. Adres *franco* brieven onder letter C. H. bij den Uitgever dezer Courant.

Iemand van de R. K. Godsdienst, tusschen de 30 en 40 jaren oud, zag zich gaarne tegen November als **Keukenmeid** geplaatst, liefst in eene Pastorij of klein gezin, de beste getuigenissen van bekwaamheid kunnen gegeven worden. Adres met *franco* brieven onder letter A. B. aan het Bureau dezer Courant. (4777)

(4780) Heden overleed alleronverwachtst, na een langdurig en smartelijk lijden, tot diepe droefheid van mij, mijne eenige overgeblevene Dochter en Aanbehuwdkinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot GODEFRIDUS ARNOLDUS LAARHOVEN, in den ouderdom van ruim 60 jaren.

ROTTERDAM, 21 September 1861.
Wede M. C. LAARHOVEN,
KUYPERS.

(4779) Voor eene Maatschappij, die zich ten doel stelt het Sluiten van Contracten met Roomsch-Katholijken, ter verzekering van eene uitkeering in geld bij overlijden, met bijvoeging van goede werken tot lafenis der zielen van afgestorvenen, en welke maatschappij haren werkkring over geheel Nederland wenscht uit te strekken, worden in elke R. K. Parochie verlangt **Agenten** of **Sub-Agenten**. Reflecteerenden adresseren zich *franco* onder lett. P. bij den Boekhandelaar N. J. VERHOEFF, Houttuin te Rotterdam.

Bij den Boekhandel. C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en bij zijne gewone Correspondenten verkrijgbaar:

MARIA REGINA.

Een verhaal uit onze dagen.

Naar het Hoogduitsch van IDA Gravin HAHN-HAHN.

Eerste Deel. Prijs *f* 2.50.

Met het Tweede Deel, dat bereids ter perse ligt, is dit uitmuntend werk kompleet.

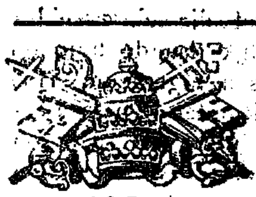

(475[illegible])

Bij P. N. VERHOEVEN, te 's Bosch, zijn uitgegeven en alom verkrijgbaar:

De Lijdensweg der Pausen, door EGMON[illegible] LAFOND. Uit het fransch vertaald door A. J. VAN BEMMEL, R. K. Pastoor te Kabau. In gr.-12° (2[illegible] bladz.) . . . . *f* 0.8[illegible]

Merkwaardige voorvallen uit het leven van Pius IX, verhaald door den Eerw. He[illegible] DUMAX, Secretaris van MGR DE SÉGUR. Naar het fransch door A. J. VAN BEMMEL, R. K. Pastoor te Kabauw. 2e vermeerderde uitgaaf. In gr.-12° (22[illegible] Bladz.) . . . . *f* 0.6[illegible]

Het erfgoed van den H. Petrus of de regten van Pius IX gehandhaafd tegen de Revolutionnairen door Mgr DUPANLOUP en den graaf DE MONTALEMBERT. Naar het fransch door A. J. VAN BEMMEL, R. K. Pastoor te Kabau. In gr.-12 . . . . . . *f* 0.3[illegible]

De ware Congreganist. Volledig handboek ten dienste der Congregatiën van O. L. Vrouwe, bewerkt door N. ANSSEMS, Priester der orde van den H. Franciscus. Boekdeel van 792 Bladzijden in gr.-18°, bevattende: De regels; eene volledige verzameling van gebeden, litaniën en oefeningen ten dienste der congreganisten; een vijftigtal maanddeugden, en een bundel schoone gezangen. In Bazanen band *f* 1.4[illegible]
Verguldsnede . . *f* 1.[illegible]

Bij partijen aan mindere prijzen.

Volledig praktisch onderrigt over de katholieke godsdienst, ten gebruike bij de openbare godsdienstoefeningen, door K. ZWICKENPFLUG. Naar de tweede, verbeterde en vermeerderde uitgave uit het Hoogduitsch vertaald door een R. K. Priester. 13 deelen in-12°, met een VOLLEDIG ALFABETISCH REGISTER. . . . . *f* 12.—

Geschiedenis des Ouden en Nieuwen Testaments, uit de H. Schrift getrokken en van eenige aanmerkingen begeleid, door BERNARD OVERBERG. Uit het Hoogduitsch vertaald, derde uitgave, herzien door J. H. WENSING, Oud-Professor, 2 zware deelen in gr.-12° . . . . *f* 2.—

Volledig leerboek der Algemeene Geschiedenis, ten gebruike van de inrigtingen van onderwijs en opvoeding, door J. MOELLER, *Hoogleeraar der Geschiedenis aan de Kathol. Hoogeschool van Leuven.* In vijf deelen (8 stukken) In-12. Uit het fransch vertaald, onder toezigt van den schrijver. Deel I—V, 2e gedeelte . . . . *f* 7.1[illegible]

Het 3e en laatste gedeelte van Deel V (1789—1830) is ter perse om binnen kort te verschijnen:

De volgende werkjes van den Eerw. Pater HILLEGHER, S. J.

De deugd voor alle staten. In-18° (360 bl.) *f* 0.[illegible]
De deugd der ouders. In-18° (119 bl.) „ 0.[illegible]
De wegwijzer naar den hemel. In-18° (30[illegible] bladz.) . . . . *f* 0.4[illegible]
Licht en troost der ziel. In-18° (274 bl.) „ 0.4[illegible]
De tong. In-18° (185 bl.) . . . . . „ 0.[illegible]
De zielewekker. Iets voor iedereen. In-18° (21[illegible] bladz.) . . . . *f* 0.[illegible]
De kunst om zalig te sterven. Met eene overweging over de hel voor elken dag der week. In-18° (224 bladz.) . . . . *f* 0.[illegible]

Bezoeken tot den H. Joseph, voor elken dag der maand; met eene Noveen, eene oefening van negen Woensdagen, van de 7 smarten en vreugden, het Rozenhoedje en vele andere gebeden. In-18° *f* [illegible]

Leven van den H. Joseph, Bruidegom der allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria en Voedstervader van Jesus. Uit het fransch vertaald door een R. K. Priester. In-18° . . . . . *f* [illegible]

De navolging der allerheiligste Maagd, naar het voorbeeld der Navolging van Jesus Christus. Door een R. K. Priester uit het fransch vertaald. Nieuwe herziene druk. In-18° . . . . . *f* 0.50

Godsdienstig handboekje voor Katholieken, bevattende eene Noveene van de H. Maagd Maria. Met gebeden waaraan aflaten verleend zijn. Vermeerderd met: AAN DE VEREERDERS VAN MARIA door Pater J. B. BOONE. In-24°, *in bazanen band* *f* 0.4[illegible]

Tarwe der uitverkorenen, of dagelijksche bereidingen en dankzeggingen vóór en na de H. Communie, welke ook kunnen dienen bij de bezoeken van het allerheiligste Sakrament des Altaars. Door CLAUDIUS ARVISENET, Kanonik. Naar 't fransch door een R. K. Priester. In-18° . . . . *f* 0.[illegible]

Verhandeling over de inwendige vrede, door den Eerw. Pater AMBROSIUS DE LOMBEZ. Uit het fransch vertaald door A. J. VAN BEMMEL, R. K. Pastoor te Kabau. In-18° . . . . *f* 0.[illegible]

Verhandeling over de blijdschap der christelijke ziel, door denzelfde. (vervolg van de VERHANDELING OVER DEN INWENDIGEN VREDE.) In-18° . . . . *f* 0.[illegible]

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en [illegible]